

де: $\Delta D_{pn}(заг)$ – відхилення доходу від реалізації продукції, грн

$\Delta D_{pn}(O)$ – вплив зміни обсягу реалізації продукції на дохід, грн;

$\Delta D_{pn}(PVi)$ – вплив зміни питомої ваги i -го виду продукції на дохід, грн;

$\Delta D_{pn}(Ci)$ – вплив зміни ціни i -го виду продукції на дохід, грн.

Отже, метод логарифмування дозволяє досягти повного розкладання результуючого показника за чинниками, забезпечує його високу точність, а результат не буде залежати від послідовності обчислень.

Перелік посилань:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід».
URL: http://www.minfin.gov.ua/document/92429/МСБО_18.pdf.

2. Московчук А.Т., Ліщук В.І. Факторний аналіз в системі управління витратами підприємств. *Економічні науки. Сер. Облік і фінанси*. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2017. Вип. 14 (53). С. 137–144.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

*Пеняк Ю.С., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Марков Р.В., канд. екон. наук, виконавчий директор
ЛОГО «Аграрна дорадча служба»*

Війна в Україні принесла економічні втрати та поглибила кризу, тому в умовах воєнного стану дуже важливо не лише не зупиняти виробничу діяльність, а й приймати ефективні управлінські рішення, спрямовані на підвищення ефективності підприємства. Безперерйну роботу будь-якого підприємства гарантує відповідна кількість запасів, тому ефективна організація процесу управління запасами є основою антикризових заходів для роботи підприємств.

Ситуація воєнного часу може призводити до виникнення на підприємстві специфічних операцій із запасами – їх уцінки, списання з балансу внаслідок втрати за ними контролю, знищення, пошкодження внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Тому облік та аналіз виробничих запасів є обов'язковою умовою ефективного функціонування та розвитку підприємств та запорукою їх фінансової стабільності. Для належної організації обліку запасів на підприємствах, необхідне здійснення таких заходів як: розробка номенклатури запасів, їх нормування та правильна класифікація запасів, а також організація складського обліку. Ці заходи допоможуть правильно організувати облік виробничих запасів на підприємстві, що в свою чергу допоможе правильно сформулювати первісну вартість, вартість запасів, які відпускаються у виробництво, оцінити з високою точністю незавершене виробництво, та правильно відобразити залишки виробничих запасів в балансі та інших формах фінансової звітності.

Разом з цим, в умовах надзвичайності та тяжкого соціально-економічного стану в країні всі підприємства на ринку зацікавлені в ритмічності роботи, в перспективі на майбутнє. Тому сьогодні бізнес потребує серйозних реформ у структурах, які керують економічною діяльністю, однією з яких є оптимізація виробничих запасів. Так, для ефективного управління виробничими запасами та безперебійної діяльності підприємства, важливим є забезпечення своєчасною інформацією про необхідну кількість виробничих запасів, що дозволить мінімізувати при цьому поточні витрати на утримання та забезпечить ефективний контроль за їх рухом.

Для того, щоб прийняти рішення щодо розміру замовлення і моменту його розміщення потрібно брати за основу мінімізацію загальних витрат, що обумовлено втратами від залишкового запасу і дефіциту.

Тому окремим викликом є перебудова підходів до аналітики даних з урахуванням змін споживчого попиту та платоспроможності споживачів, враховуючи те, що більшість серед них залишилось без доходу, а також географічної міграції населення.

Отже, для вирішення проблем, пов'язаних з ефективним управлінням запасами в умовах воєнного стану підприємствам необхідно: оптимізувати їх структуру з урахуванням запланованого обсягу виробництва та збуту; розробити модель управління запасами враховуючи такі показники, як: термін зберігання запасів, тарифи на транспортування, час їх доставки, враховуючи велику кількість блок-постів, збільшення цін на паливо та обмеження роботи служб доставок, через неможливість працювати на деяких територіях; дослідити ринок вивчаючи попит та платоспроможність споживачів та визначити залежність величини запасів від середньоденного продажу – це дозволить передбачити зміну розміру запасів при зміні обсягу продажу; виділити асортиментні групи, за якими підприємство зможе визначити вплив кожної з них на його прибутковість; приділяти більшу увагу інвентаризації з метою покращення управління товарними запасами і посилення контролю за їх збереженням.

Запропоновані заходи сприятимуть розробці нових методів управління запасами, їх аналізу, які підвищать ефективність використання запасів, а також дозволять враховувати реалії сучасності.

Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення управління запасами є важливим інструментом в системі управління ресурсним потенціалом підприємств, що допомагає досягати підвищення результативності їх фінансово-економічної діяльності.

Перелік посилань:

1. Пеняк Ю. С., Беляєва Л. А., Рудь О. О. Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими запасами. *Проблеми сучасних*

трансформації. Сер. Економіка та управління. 2022. № 5. URL: https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue_5_2022

2. Беляєва Л. А., Пеняк Ю. С., Ментей О. С. Аналітичне забезпечення системи управління виробничими запасами. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*: зб. наук. праць. 2018. Вип. 1(24). С. 71–79. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i24.128231>

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ БІЗНЕСУ

*Приймак С.В., канд. екон. наук, доцент
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Удосконалення фінансово-господарського механізму функціонування бізнесових структур супроводжуються оптимізацією організаційного механізму та зумовлює якісне оновлення управлінської діяльності, що потребує збільшення кількості знань щодо основних аспектів функціонування та розвитку підприємства, визначення суті, характеру, динаміки та ступеня впливу факторів, які зумовлюють результати діяльності та його стратегії.

Економічний аналіз, результати якого є джерелом прийняття оптимального управлінського рішення, базується на інформації про усі параметри об'єкта аналітичного процесу. Актуальність дослідження теми не викликає сумнівів, оскільки в сучасному українському суспільстві інформатизація є важливим засобом організації і регулювання приватної і суспільної життєдіяльності, однією із форм закріплення і розповсюдження знань, дієвим інструментом управління бізнесовими структурами [1]. Особливого значення набуває вивчення внутрішніх і зовнішніх факторів, що спричиняють зміни, зокрема аналіз конкурентного середовища, зростаючих потреб споживачів, дослідження передового досвіду, інновацій тощо. У процесі функціонування суб'єктів бізнесу аналіз виконує роль сполучної тка-